

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého, JUDr. Pavla Simona, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Víta Bičáka a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu společnosti **EDHESSA s. r. o.**, IČ 27863816, se sídlem Biskoupky 33, zastoupené JUDr. Kateřinou Tomkovou, advokátkou se sídlem Biskoupky 33, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi **Městským soudem v Brně, Krajským soudem v Brně a Ústavním soudem** na straně jedné a **předsedou Městského soudu v Brně a předsedou Krajského soudu v Brně** na straně druhé, a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 43 C 214/2016, o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení: žalobkyně **EDHESSA s. r. o.**, IČ 27863816, se sídlem Biskoupky 33, zastoupená JUDr. Kateřinou Tomkovou, advokátkou se sídlem Biskoupky 33, a žalovanými **1) JUDr. L. J.**, zastoupená JUDr. Markem Ivičičem, Ph.D., advokátem se sídlem Brno, Bořetická 4097/21, **2) JUDr. Bc. M. K., Ph.D.**, **3) Mgr. A. N.**, **4) Město Oslavany**, se sídlem Oslavany, náměstí 13. prosince 51/2, zastoupené JUDr. Ing. Ivanem Rottem, advokátem se sídlem Praha 5, Musílkova 1311/5e, a **5) Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 427/16,

t a k t o :

Návrh se o d m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním doručeným dne 5. 4. 2022 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o některých kompetenčních sporech“), společnost EDHESSA s. r. o. (dále též „žalobkyně“ nebo „navrhovatelka“), navrhla zvláštnímu senátu rozhodnout spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech. Ten měl podle ní vzniknout mezi Městským soudem v Brně a Krajským soudem v Brně na straně jedné a předsedou Městského soudu v Brně a předsedou Krajského soudu v Brně na straně druhé ve věci příslušnosti vydat rozhodnutí o prekluzi práva na stanovení (vyměření) soudního poplatku. Totožný návrh podala stěžovatelka zvláštnímu senátu již dne 12. 12. 2021, řízení o něm bylo vedeno pod sp. zn. Konf 29/2021 (k tomu viz dále).

[2] Z návrhu a jeho příloh plyne, že Městský soud v Brně v řízení vedeném pod sp. zn. 43 C 214/2016 nejprve usnesením vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu, který činil 4 100 000 Kč. Aniž by žalobkyně daný soudní poplatek uhradila, podala dne 29. 6. 2020 návrh na zrušení uvedené výzvy k zaplacení soudního poplatku, upozornila na prekluzi práva na stanovení soudního poplatku a požádala o osvobození od soudních poplatků. Tento svůj požadavek zopakovala i v dalších podáních. O její žádosti

rozhodl Městský soud v Brně usnesením ze dne 8. 9. 2020, čj. 43 C 214/2016-358, tak, že návrh na osvobození od soudních poplatků zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že při určení, kdo má za dané situace pravomoc rozhodovat o zániku poplatkové povinnosti, vyšel z usnesení ze dne 12. 3. 2015, čj. Konf 2/2014-17. V něm zvláštní senát uzavřel, že k rozhodování o posečkání s placením soudního poplatku, respektive k rozhodnutí o placení soudního poplatku ve splátkách, je příslušný soud v užším smyslu (předseda senátu), zatímco správa soudu (předseda soudu) je příslušná k rozhodování ve věci až ve fázi vymáhání soudního poplatku. Tato situace jde podle Městského soudu v Brně analogicky uplatnit i na případ rozhodování o vybírání soudního poplatku a s tím spojeným určením, zda poplatková povinnost zanikla. Městský soud v Brně dovodil, že je to právě soud samotný, a nikoli orgán státní správy soudu (předseda soudu), kdo je oprávněn rozhodovat ve věci soudních poplatků.

[3] K odvolání žalobkyně proti výše zmiňovanému usnesení čj. 43 C 214/2016-358, Krajský soud v Brně usnesením ze dne 10. 11. 2020, čj. 44 Co 182/2020-380, usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Poté žalobkyně reagovala podáním nové žádosti o úplné osvobození od soudních poplatků a zároveň i podáním ústavní stížnosti proti označeným usnesením Městského soudu v Brně a Krajského soudu v Brně, kterou následně Ústavní soud odmítl jako zjevně neopodstatněnou (usnesením ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. III. ÚS 3342/20).

[4] Žalobkyně též předložila k rukám předsedy Městského soudu v Brně, Mgr. Jana Sedláčka, jako správce daně, námitku prekluze práva na stanovení (vyměření) soudního poplatku a návrh na vydání rozhodnutí o marném uplynutí lhůty pro vyměření a vybrání soudního poplatku. Předseda Městského soudu v Brně přípisem ze dne 16. 9. 2021, sp. zn. Spr 992/2021, žalobkyni sdělil, že předseda soudu nemůže coby orgán státní správy soudu zasahovat do rozhodovací činnosti jednotlivých soudců. Vzhledem k tomu, že předsedkyně senátu soudu prvního stupně se náležitě věnovala tvrzené prekluzi a na základě své argumentace činila a činí další procesní úkony a tento postup byl potvrzen odvolacím soudem, uzavřel, že zde není žádný prostor pro rozhodování předsedy soudu coby správce daně.

[5] Podáním ze dne 20. 9. 2021 se žalobkyně obrátila na předsedu Krajského soudu v Brně, jako na nadřízeného správce daně, s podnětem k ochraně před nečinností předsedy Městského soudu v Brně jako správce daně prvního stupně. Předseda Krajského soudu v Brně, JUDr. Milan Čechotka, v přípisu ze dne 3. 12. 2021, sp. zn. Spr 1191/2021, žalobkyni sdělil, že není správný její názor, že předsedové soudů, jako orgány státní správy soudů, zaujímají k řízením zahájeným u soudu na návrh účastníka paralelně pozici správce daně, a tudíž jsou povoláni k rozhodování o ukládání soudních poplatků a určování lhůt k jejich splatnosti. Předsedům soudů nepřísluší jakkoliv zasahovat do rozhodování soudů v jimi projednávaných věcech, ani poskytovat vysvětlení k vydaným rozhodnutím. Rozhodování o povinnosti hradit soudní poplatek je výlučnou pravomocí soudu jako rozhodovacího orgánu v rámci výkonu soudnictví. Za této situace předseda Krajského soudu v Brně považoval za správný názor předsedy Městského soudu v Brně (jak byl vyložen výše v odstavci [4]) a neměl též za to, že by bylo možné podání žalobkyně považovat za námitku proti nečinnosti správce daně podle § 159 odst. 6 daňového řádu.

[6] Navrhovatelka svou aktivní legitimaci k podání návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu dovozuje ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o některých kompetenčních sporech, neboť je účastníkem řízení (žalobkyní) ve věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 43 C 214/2016, v níž se měla otázka pravomoci vydat rozhodnutí o prekluzi práva na stanovení (vyměření) soudního poplatku stát spornou. Je přesvědčena, že podle § 119 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), jsou jak předseda Městského soudu v Brně, tak i předseda Krajského soudu v Brně orgány státní správy soudů, a je proto nepochybně v jejich

pokračování

diskreci, aby *ex officio* posoudili, zda marně uplynula prekluzivní lhůta podle § 148 odst. 1 daňového řádu pro stanovení (vyměření) soudního poplatku splatného ke dni podání žaloby ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Právní závěry usnesení zvláštního senátu čj. Konf 2/2014-17, o které svůj názor opřel Městský soud v Brně (viz odstavec [2] výše), nelze podle navrhovatelky v daném případě aplikovat. Naopak velmi příhodně se podle ní k prekluzi práva na vyměření soudního poplatku vyjádřil Nejvyšší soud v usnesení ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2867/2016. Rozhodnutí ve věci prekluze práva na vyměření soudního poplatku je rovněž přezkoumatelné ve správním soudnictví. V posuzované věci byla žalobkyně vyzvána k zaplacení soudního poplatku až po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž se stal splatným. Soud prvního stupně žalobkyni k zaplacení soudního poplatku splatného s podáním žaloby včas nevyzval a ani nezačal jednat ve věci samé. Účelem prekluze je podle navrhovatelky ochrana právní jistoty spočívající v legitimním očekávání toho, že jednou nastalé právní vztahy nedojdou po uplynutí prekluzivní lhůty změny. To v posuzované věci jinak řečeno znamená, že poplatník soudního poplatku splatného společně s podáním žaloby, o které soud nezačal jednat, respektive kterému soud ve lhůtě stanovené zákonem soudní poplatek nevyměřil, má legitimní očekávání, že soudní poplatek hradit nebude. Z § 13 odst. 1 zákona o soudních poplatcích totiž vyplývá, že poplatek nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí 3 let od konce kalendářního roku, v němž se stal splatným. Závěr vyložený v usnesení Městského soudu v Brně čj. 43 C 214/2016-358 je proto dle názoru navrhovatelky nutno korigovat tak, že o běhu prekluzivní lhůty pro stanovení (vyměření) soudního poplatku je oprávněn v rámci dělené správy daně rozhodovat toliko předseda soudu jako správce daně.

[7] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu.

[8] V první řadě znovu zdůrazňuje (viz odstavec [1] výše), že navrhovatelka podala dne 12. 12. 2021 **totožný návrh**, který **zvláštní senát usnesením ze dne 4. 4. 2022, čj. Konf 29/2021-24, odmítl**, protože v dané věci neexistuje žádný kompetenční spor, který by byl oprávněn řešit. Návrhy podané zvláštnímu senátu dne 12. 12. 2021 a dne 5. 4. 2022 jsou identické. Navrhovatelka v opětovně podaném návrhu svou argumentaci nijak nerozvedla, pouze (jako jednu z mnoha příloh) k návrhu navíc připojila zmíněné usnesení čj. Konf 29/2021-24, aniž by však dále s tam uvedenými závěry jakkoli polemizovala. Oproti předchozímu návrhu ze dne 12. 12. 2021 také v nynější věci přiložila svou žalobu na ochranu proti nečinnosti ze dne 5. 4. 2022, kterou podala ke Krajskému soudu v Brně jako soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví, a v níž brojí proti tvrzené nečinnosti předsedy Krajského soudu v Brně a předsedy Městského soudu v Brně jako správců daně ve smyslu § 161 a § 162 daňového řádu. K tomu však rovněž v samotném návrhu nic bližšího nesdělila.

[9] Za výše popsané situace proto zvláštní senát na svoje předchozí usnesení čj. Konf 29/2021-24 v podrobnostech odkazuje, neboť se v něm s návrhem vypořádal, přičemž nyní – za nezměněných relevantních skutkových okolností – neshledal žádný důvod k tomu, aby se od svých předchozích závěrů odchýlil. Relevantní pro rozhodnutí zvláštního senátu není ani to, že navrhovatelka zjevně podala dne 5. 4. 2022 nečinnostní žalobu ke Krajskému soudu v Brně, ve které nesouhlasí s postojem předsedů Krajského soudu v Brně a Městského soudu v Brně, kteří popírají svou pravomoc k vydání rozhodnutí ve věci zániku práva na stanovení (vyměření) soudního poplatku. Zvláštní senát dále nepovažuje za potřebné znovu podrobně opakovat, z jakých důvodů je nutné návrh odmítnout, níže proto pouze stručně rekapituluje svou předešlou stěžejní argumentaci.

[10] Z usnesení čj. Konf 29/2021-24 vyplývá, že „[n]avrhovatelka ve svém návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu zřejmě usuzuje na existenci kompetenčního sporu mezi Městským soudem v Brně, Krajským soudem v Brně a Ústavním soudem na straně jedné, a předsedou Městského soudu v Brně a předsedou Krajského soudu v Brně na straně druhé. Není přitom sporné, že předseda Městského soudu v Brně i předseda Krajského soudu v Brně, jako orgány státní správy soudů, svou pravomoc k vydání rozhodnutí ve věci zániku práva na stanovení (vyměření) soudního poplatku **popřeli**. Městský soud v Brně však svou věcnou příslušnost věc projednat a pravomoc o návrhu rozhodnout **nepopřel** a ve věci vydal usnesení ze dne 8. 9. 2020, čj. 43 C 214/2016-358. Krajský soud v Brně jako soud odvolací usnesením ze dne 10. 11. 2020, čj. 44 Co 182/2020-380, usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Ústavní stížnost podaná žalobkyní proti uvedeným rozhodnutím byla usnesením Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. III. ÚS 3342/20, odmítnuta. **Je tedy zřejmé, že v posuzované věci žádný kompetenční spor nevznikl** (srov. obdobně usnesení zvláštního senátu ze dne 13. 10. 2021, sp. zn. Konf 9/2021).“

[11] Ve shodě s usnesením čj. Konf 29/2021-24 lze také podotknout, že návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu není zvláštním opravným prostředkem proti rozhodnutím soudů či správních orgánů. Při neexistenci kompetenčního sporu zvláštnímu senátu nepřisluší jakkoli hodnotit či korigovat závěry přijaté v předchozích rozhodnutích (zde především v usnesení Městského soudu v Brně čj. 43 C 214/2016-358 a v usnesení Krajského soudu v Brně čj. 44 Co 182/2020-380).

[12] Zvláštní senát proto pro nesplnění podmínek řízení o kompetenčním sporu návrh odmítl, a to za přiměřeného použití § 46 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, ve spojení s § 4 zákona o některých kompetenčních sporech.

[13] Nad rámec výše uvedeného zvláštní senát navrhovatelku důrazně upozorňuje, že opakované podávání stejných návrhů postrádá jakéhokoli smyslu, a to tím spíše ve věci, v níž bylo již jednou jednoznačně deklarováno, že příslušné orgány svou pravomoc rozhodnout v určité věci vůbec nepopřely, neexistuje tudíž žádný kompetenční spor, kterým by se mohl zvláštní senát zabývat. Pokud by navrhovatelka v budoucnu opět postupovala tak, jako tomu bylo v nyní posuzovaném případě (tj. opakovaně by podávala totožné návrhy při nezměněných skutkových okolnostech), není vyloučeno, že by byl takový postup posouzen jako zjevné zneužití práva (či šikanózní výkon práva).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2022

Mgr. Radovan Havelec
předseda zvláštního senátu